

1. 6
2. 6
3. 6
4. 6
5. 6
6. 6
7. 6
8. 6
9. 6
10. 6
11. 6

1730- 1784

1. L'aillet de dysenteria. 1734.
2. Caspart de exotosi cranii. 1730.
3. Chardulliet de incubo. 1734.
4. Clad de usw mercurii sublimati corrosivi. 1784.
5. Colin de gastritide. 1771.
6. Conrad de hydrocephalo. 1778.
7. Corvinus de hernia cerebri. 1740.
8. Corvinus de tartaro. 1780.
9. Corvinus de conceptione tubaria. 1780.
10. Corvinus historia aëris factitii. 1777.
11. Cuërotte casus subluxationis cerebral. 1761

Q. D. B. V.

6

DE

HYDROCEPHALO

CUM

FUNGO CEREBELLI

CONJUNCTO

GRATIOSÆ FACULTATIS MEDICÆ

CONSENSU

PRO LICENTIA

GRADUM DOCTORIS

LEGITIME CONSEQUENDI

D. VII. NOVMBRIS A. MDCCCLXXVIII.

DISPUTABIT

JOHANNES CONRAD

ARGENTINENSIS

H. L. Q. C.

ARGENTORATI

Typis JOH. HENRICI HEITZII Universitatis Typographi.

LIBERALITATIS
OTTONIANAE
DOMINIS
DISPENSATORIBUS
MUNIFICENTISSIMIS
VIRIS
MAGNIFICIS, AMPLISSIMIS, PRUDENTISSIMO
MAXIME REVERENDO, CONSULTISSIMO
EXPERIENTISSIMO, EXCELLENTISSIMO
DE RE TAM PUBLICA QUAM LITTERARIA
OPTIME MERITIS
UT GRATISSIMI SUI ANIMI TESTIMONIUM
EXTARET
HOC SPECIMEN
SACRUM ESSE VOLUIT

A U C T O R.

PROEMIUM.

Cognitionem anatomicam , non tantum superficialem illam , sed & subtilissimam vero Medico absolute necessariam esse , ab omnibus artis medicæ peritis jam dudum evictum est . Non autem sufficit , mirandam fano humani corporis structuram , varias ejusdem partes , earum combinationes atque functiones in statu fano probe nosse , oportet quoque varios illos a finitate recessus illorumque causas perfecte cognitas habere ; nam perspecta demum causa , & morbus perspicitur . Ast quantane occurrit morborum in interioribus corporis latentium caterva , quorum causas sèpissime ne perspicacimus quoque Medicus , omni licet data opera , eruere valet ? In tanta nunc artis nostræ imperfectione , inspectio omnino cadaverum variis morbis defunctorum quemque artis medicæ studiosum insigniter adjuvabit . Hinc jam vetustissimos cadavera eo fine secuisse legitur , quo abditas morborum causas eruerent a); & ita quoque recentiores

a) PLINIUS , *Histor.* L. XIX. C. 5.

Anatomici, illorum vestigia omni cum laude prementes, & eo præcipue allaborant, ut omni data occasione, id ipsum, quod in cadaveribus mutatum reperiunt, auditribus suis dilucident atque demonstrent. Præter alios præcipue MORGAGNI nobis in Epistolis de causis ac sedibus morborum per Anatomen indagatis, præstantissimum hac de re reliquit monumentum. Probe autem hic cavendum est, ne id, quod in moribundo vel post ejus mortem factum, quodve non tam morbo, quam malae curationi imputandum, aut quod non morbi causa, sed potius illius effectus, pro vera morbi causa habeatur. Nulla amplius dubitatio supererit, docente MORGAGNIO b), si plura cadavera post eundem morbum denatorum examinata inter se comparentur, & quod præter naturam in omnibus similiter fuerit, id pro causa morbi habeatur. Sequens nunc historia morbi, illique præcipue subjuncta sectio anatomica, quantæ utilitatis sit cadaverum inspectio, uberioris dilucidabunt.

HISTORIA MORBI.

Civis quidam hujus urbis ante sex circiter annos adeo validis in caput feriebat in ictibus, ut brevi temporis spatio tristissimas inde perciperet sequelas. Affliciebatur enim primo vertigine quadam plus minusve valida, interdum autem adeo ingruente, ut per tempus quoddam a consuetis suis negotiis plane defltere cogeretur. Durabat hæc scena spatium quorundam annorum, quo & huic male fere jungebat levis quædam lateris sinistri paralysis, cum visus simul depravatione, ita ut ægrotus vix aliquid, nisi vividissima luce, distinguere valeret; omnes ceterum, quos assumebat, cibos atque potulentia, alienato semper gu-

b) *Præfat. ad L. 1. Epistolarum.*

◎ ◎ ◎

stu percipiebat, de perpetuo oris amarore conquerens. Assiduabat fe tandem mentis alienatio, ita ut saepius per dies quosdam integros in lectulo suo decamberet, absque ut ullum verbum proferret, semperque manu ad occiput porrecta mali sui sedem indicare videretur; corrīpiebatur enim simul vehementissimo occipitis dolore; quem non raro dirus comitabatur vomitus biliosus, illoque iterum cessante, capitis dolor semper crudelior redibat. Ceterum saepius, quando solus relinquebatur, de lectulo surrecturus in terram decidebat, rarissime autem solus, sed semper fere aliorum brachiis innixus incedere valebat. Per totum nunc huncce morbi decursum experientissimi quoque Medicī varia, sed semper incassum adhibebant remedia, ita ut ægrum tandem tristissimo suo fato reliquerint. Auxilium ita quærebatur apud empyricum quendam, olim balneatorem, qui autem in ejusdem pulsum atque urinam eruditissime scilicet inquirens, postquam audiverat, & experientissimos Medicos haec tenus frustra laborasse, tanquam Magnus Apollo ex tripode pronunciabat, ægrum certo moriturum, nec ullum amplius auxilium in suis arcanis relictum esse. Tradebatur sic ægrotans Xenodochio civili, experientissimus quoque illius Medicus Dn. Professor EHRNMANN omni data opera eo allaborabat, ut ut ægrotum servaret, varia in huncce fine sed absque ullo successu propinabat medicamenta. Eger tandem præterita hyeme fatali sopore in apoplexiā sese terminante correptus diem obiit supremum, Sedem nunc atque causam hujus morbi diris admodum symptomatis stipati, sequens sectio anatomica, prouti mihi illam Celeb. inter nos Anatomiae atque Chirurgiae Professor Dn. LOBSTEIN communicavit, luculenter demonstrabit.

SECTIO ANATOMICA.

Cranio serra discriminato, dura mater apparuit sicca,

A 3

& nullis fere picta vasculis, quæ tamen in omni sua extera facie cum cranio rite cohæsit; ex quo jam colligere licuit, in cerebro delitescere quid, quod omnium antea recensitorum symptomatum causa fuit. Incisa dura matre, ea siccitas quoque apparuit non tantum in illius interna superficie, sed & in externa Arachnoideæ, quas omni tempore mador oblitus. Id non tantum in superiore parte hæmisphæriorum sed & ibi videre licuit, ubi cerebri lobi posteriores tentorio incumbunt. Discisis hæmisphæriis, tanta collecta hæsit in ventriculis superioribus aquarum copia, ut eorum cava insigniter distenta reperirentur; quo factum, ut thalami nervorum opticorum simul & striata corpora ubivis preffa exiguae molis essent. Hoc simul animadversione dignum erat, quod prædicta corpora instar corii densi tenacitate gauderent; idem quoque apparuit in septo lucido ventriculos adhuc distinguente, nec cerebri fornix illa tenacitate privatus erat, qua plurimum simul de sua figura perdidit. Interim, quo is lateraliter thalamis utrinque incumbe incipit & striata corpora definunt, utrinque foramina erant in ventriculum tertium hiantia, qui simul aqua repletissimus erat & maxime distentus, quare & hic locorum thalami latera hujus ventriculi efficientes pressi, ut & illorum moles maxime esset imminuta. Tandem quum hujus ventriculi apertura posterior examinaretur, illa & prægrandi foramine hiabat in quartum, inque specum vertebrarum huic subjectum, inde & specus aqua erat repletissima. Huic malorum catervæ illud quoque se se associavit, quod pedunculus cerebelli dexter curiosorum oculis obtulit. Excrevit scilicet ibi ex parte postica pedunculi, quos is leviter planus est, & latus ventriculi quarti conficit, verus fungus nucis juglandis magnitudinem habens, coloris cinerei atque vasis rubris distinctus. Is mollis erat, ita ut, quum stylus immisso fuerit, facilissime cederet, quod in fungis, aliis ex fedibus efflorescentibus, simul deprehendi solet,

S. I.

Ex inspectione nunc hacce cadaveris elucescit, ægrum nostrum vero hydrocephalo cum fungo cerebelli coniuncto & ita dupli morbo laborasse. Hydrocephalus quidem, veteribus jamjam cognitus *c*), de quo mihi primo nunc differendum, dicitur quævis aquarum in capite morbosæ congestio, dividiturque ab Auctoribus in externum atque internum. Quodsi enim aqua in celluloſo textu ſub capitis integumentis stagnat, vel quoque cellulis ruptis, in unam quaſi cavum collecta hæret, tunc hydrocephalus externus sive ſubcutaneus oritur *d*). Ut plurimum ille in foetu vel pueris reperitur; mollis plerumque tumor eſt, dígito prementi cedens, & humor in illo contentus tanquam per vitrum aut cornu pellucet. Alia adhuc hydrocephali exteri species eſt, quam Cl. MONRO *e*) hydrocephalum ſpurium vocat, in quo caput variis in locis tumet, & quidem ita, ut vel tumores hi in mollibus osſium juncturis *f*) ac præcipue in ea, quæ inter occipit & bregmata eſt, ſe attollant, vel proprium in cranii osſe excavatum foramen ſit, ex quo aqua tumorem efficiens protrudatur: ſubit enim hos tumores aqua inter cranium & meninges, vel in ipſo encephalo collecta; ac in priori caſu ſola in duræ matris facco includitur, in altero vero cerebri portio ſimul addita eſt, ita ut cavum tumoris cum

c) HIPPOCRATES de Morbis, Edit. Charter. T. VII. p. 556. ÄGINETA L. VI. C. 3.

d) Cf. MORGAGNI de Sed. & Cauf. morborum Ep. XII. §. 1. Tumor autem ille, quem ſub hydrocephali exteri nomine AETIUS L. VI. C. 1. deſcribit, non aquam ſed ſanguinem continent, & a contuſione oritur.

e) Effay on the dropsy §. 115.

f) ÄGINETA loco citato.

ipfis ventriculorum cavis communicet g); huncce tumorem autem proprie ad internum hydrocephalum referendum esse, facile patet. Internus quippe, tanquam verus cerebri hydrops est, quando inter ipsum craniū atque cerebri membranas, vel inter ipsas meninges, vel inter has & cerebrum, vel quoque in hujus anfractibus atque ventriculis aqua morboſe colligitur; & ita hujus hydrocephali variæ dantur ſpecies. Ita enim de aqua inter cranium & duram matrem inventa, apud Auctores obſervata quædam proſtant; ſic MORGAGNIUS h) de ruſtico refert, qui impatiens diuturni ſæviflamine doloris capitidis, a febro inter cranium & duram meningem incluso, veterinarium coegerit, ſibi ſynciput perterebrare, unde feri copia exſiliante prorsus convaluerit. Ceterum vero, quum ex fectionibus anatomicis conſtet, quod dura illa meninx cranio firmiter adhaereat i), hoc rarius tantummodo accidere poſſe videtur, idque forte ab effuso, qui duram matrem deprimeret, humore, aut a morbo & vulnerere, aut a putredine, quæ vincula ſolvifſet, aut quoque a singulari & ignoto naturæ vitio; hinc fere in adultis tantum obſervatur, in quibus nulla cranii dilatatio & ita quoque nullus capitidis tumor cum hac effuſione aquæ conjunctus eſt h); quam porro inter duram matrem & reliqua cerebri involucre ſeu ipſam ejus ſubſtantiam colligi poſſe, plures obſervationes probant. Sic inter Arachnoideam & piam matrem, in hominibus lethargo demortuis, ſe aliquoties aquam reperiffe

g) RUY SCH Obf. L. II. p. 53.

h) Epift. XII. §. 13. Cf. quoque BONETI ſepulchretum L. I. S. II. Obf. 45.

i) III. HALLERUS Element. Phyſ T. IV. p. 94.

l) Tumorem capitidis ex hydrocephalo in adulto ZACUT. LUSITANUS Curat. ladmin. L. III. Obf. 12. habet, ſed externus ſine dubio erat.

reperiisse SWIETENIUS testatur *m*). MORGAGNIUS *n*) in *viro* quodam epilepsia enecto inter crassam tenuemque meninges magnam seru copiam deprehendit. Omnimur autem frequentissima hydrocephali species ea est, cum aqua in cerebri ventriculis, & quidem saepe tanta copia reperitur, ut fidem fere superet. Sic dicti enim ventriculi ab aqua intus contenta magnopere non raro ampliantur, ita ut duos pugnos quilibet admittat *o*); HALLERUS refert *p*), in ventriculis ad tredecim uncias aquæ repertas fuisse; hicque cerebri hydrops non raro cum alia, aut pluribus illius speciebusconjugitur. Ita enim MORGAGNIUS *q*) in cranio viri quadragenarii tandem apoplexia defuncti serum inter tenuem meningem atque cerebrum, & in illius ventriculis reperit; in cranio quoque viri profectæ jam ætatis, vertigini obnoxii cum magna somnolentia, in cerebri anfractibus atque ventriculis, & qua oblongata medulla in spinæ tubum descendit, aquam gelatinosam vidit.

§. II.

Dividunt porro hydrocephalum ratione ætatis, quia homines infestaret folet, in hydrocephalum embryonum, puerorum atque adulorum; illos autem multo saepius quam hos eodem affici, quotidiana edocemur experientia. Permulti quippe infantes capite adeo tumente nascuntur, ut potius monstri, quam veri hominis formam præ se ferant: suturæ a se invicem discedunt, cranii ossa tum inter se, tum a maxillæ superioris ossibus separantur, frons extuberat, oculi torvi sunt humentesque, venæ fa-

m) Comment. in BOERHAAVE Aphor. T. IV. §. 1217.

n) Epist. IX. §. 2.

o) Ephem. Nat. Curios. Cent. I. & II. Obs. 29.

p) Libro citato T. IV. p. 41.

q) Epist. I. §. 4. 14. Epist. VI. §. 2.

ciei nonnunquam turgescunt, & si ossa simul attenuata sunt, omne cranium quasi pellucet, ut & sinus majores rubedine se prodant. Pueri quoque, quippe quorum ossa cranii nondum firmiter coalita, & ita aquæ ab intus urgenti facilis negotio cedunt, eadem quoque non raro cum illis experiuntur symptomata. Associat se porro in foetu atque recens natis saepissime alias morbus, quem spinam bifidam vocant, qui saepius tanquam symptomam prioris considerandum. Ita enim Ill. HALLERUS ^{r)} non dubitat, quin aqua in majori copia in ventriculis cerebri collecta usque ad vertebrarum specum descendere possit; *ejus enim, inquit, nimia copia frequentem in foetu morbum facit, quem spinam bifidam dicunt.* In eo malo, dura membrana, quæ caudam equinam continet, ab humore distenta, molles spinas lumborum & sacri ossis, aut non sinit coire, aut male conglutinatas dividit, & obliterat, seque sub ipsam cutim videtur efferre, recte adeo hydrocephali speciem fecit, Ill. TREVIUS ^{s).}

§. III.

Varia ex variis auctoribus de hydrocephali interni sedibus in primo jam Spho allegata sunt exempla, quibus constat, aquam proprie in cranii cavo contentam constitutere sic dictum hydrocephalum internum; nullum itaque dubium amplius supererit, quin & nosfer ægrotans eodem laboraverit morbo. Cranio enim ferra discriminato, omnes encephali ventriculi, simul & vertebrarum specus aqua erant repletissimi. Quod in statu fano omnis cavitatum internarum viscerumque in his cavitatibus contentorum superficies tenui humectetur rore lymphatico, ex

^{s)} *Commerc. Lit. Nor. 1741. hebd. 20 & 21. Cum hydrocephalo conjunctum malum. Eph. Nat. Curios. Dec. II, Anno 2. Obs. 158.*

vasculis minimis arteriosis perspirante, quodque ita hoc quoque in duræ matris eo latere, quod encephalon respicit, externaque cerebri superficie, & maxime in ventriculis sic dictis cerebri fiat, omnibus notum est. Exhalans nimirum ille vapor subtilis partes illas irrorat & ita maddas servat, ne motu suo atque attritu detrimentum quoddam capere, aut plane inter se concrescere possint. Neque vero perspirabilis hicce halitus in majori copia adest, quam requiritur ad humectanda latera illa, varia cava constituentia, hinc non semper in aquam colligitur, atque a recentissimis & integerrimis cadaveribus nonnunquam abest *t*); quodsi autem interdum in majori copia aqua in cadaveribus collecta deprehenditur, tunc aut adest status morbosus, aut ille halitus a morte aliquamdiu, ut alii vapores de arteriis generari videtur, hinc plerumque aliquot a morte horis, multa in ventriculis aqua reperitur, etiam abstersa in animali, noviter aperto cerebro, reddit *u*). Halitum nunc huncce ex arteriolis evaporantem continuo per venas resumi exemplo aliorum in corpore nostro cavarorum, non obscurum est; in magnos enim venosos trunços si aquam tintam injeceris, non obscurius de omni eadem superficie fudabit perspirabilis humor, quam per arterias exhalaverit. Veterum plurimi putarunt, aquam ventriculorum per infundibulum ad glandulam pituitariam & inde per minora quædam ossis sphenoidei foramina ad nares descendere; cum vero hoc anatomicis & physiologicis argumentis satis jam a SCHNEIDERO in primis *v*) refutatum sit, solis venis resorptionis hujus officium tribuendum erit. Nunc, si quacunque ex causa serum in ven-

t) HALLERUS L. C. T. IV. p. 43. In recens decollato nullam ventriculorum aquam vidit VERDUC, *Usage des parties*, T. II, p. 65.

u) *Idem eodem loco.*

v) *De Catarrhis* L. I. p. 242.

triculos majori copia excernitur, & ex iisdem parcus reforbetur, illud vitiōse accumulatur. Causae autem illae, quae in ventriculis cerebri majorem aquae collectionem efficere valent, commode in externas atque internas dispeſci possunt. Internae quippe sunt quæcunque seminia in corpore latitantia, quæcunque mala corporis constitutio, ubi aut ipſi humores, aut vasa, quibus continentur, peccant, ut ita majori aquæ ſecretioni, quam reforberi poſſit, occaſionem p̄r̄beant, propter obſtaculum nimium, quod in venis reforbentibus adeſt, quando illæ vel collapſæ ex nimia laxitate, aut vi vitali imminuta, vel callo, ſpasmo, aut inflammatione laborant, vel illarum trunci ita premuntur, ut non amplius fugere poſſint; quando quoque ipſa liquida acria facta majorem aquæ afflu-xum & minorem refluxum efficiunt; ſi lymphæ porro occluduntur duc̄tuli, vel ſi plane rumpuntur; hydatites quoque in cerebro repertæ, quæ forte a ſui diſtentione diſſiliant, & ita aquam inter cranium pro ſua magnitudine & numero effundant α). Huc quoque referendi morbi quidam extēni cutanei; ita enim legitur a ſcabie capitis retropulſa ortum fuſſe hydrocephalum γ). Per cauſas extēnas intellico quæcunque comprimendo, feriendo, percutiendo, conquaſſando, ipſi encephalo vim inferunt, & ita verum hydrocephalum internum producere poſſunt. A cauſis his extēnis cerebrum validiſſime laedi poſſe, multa exempla apud Auctores occurrentia probant. Sic vidit Cl. LA PERONIE α), incifa dura cerebri membrana, cum in cerebri ſinum ad corpus calloſum uſque mel rosatum injiceret, ægrum ab injectione, quaſi mortuus eſſet, fuſſe proſtratum, & vicifſim refocillatum, cum cerebrum validiſſima

α) MORGAGNI Epift. XII. §. 6.

γ) GAUDELII *Difſertatio de Hydrocephalo Thes. Difſert. Sandi fort. infert.*

α) Mémoires de l'Académie de Chirurg. T. I. P. II. p. 166.

illa pressione liberaret. HIPPOCRATES jamjam a) historiam nobis reliquit de virgine quadam a muliercula ludente lata manu in synciput percussa, quo factum, ut subito vertigine capta, tandemque febre correpta mortua fuerit. LIT-
TRE b) de reo quodam capitali suppicio damnato refert, illum, quo ipsam executionem evitaret, totis viribus in carceris murum incurrisse, & mox mortuum concidisse; cranio refecto, cerebrum non amplius omnem internam cranii cavitatem replevit, uti in statu naturali fieri solet, atque substantia cerebri, cerebelli & medullæ oblongatae, quoad visum tactumve adstricta justo magis atque compa-
cta fuit. Quodsi itaque compressio aut commotio cerebri admodum valida fuit, omnes illius functiones adeo tur-
bentur necesse est, ut vel subita mors inde sequatur; com-
presso enim encephalo, comprimuntur & illius vasa præ-
cipue tenerrima, quæ subito obstructa circulum conten-
torum humorum tollunt; collabuntur & ipsa medullæ ce-
rebri stamina, quo liquor ipsis destinatus excluditur, hinc
& nervorum initia comprimuntur, quo fit, ut fluidum in illis stagnans intercipiatur, illoque autem penitus inter-
cepto, mors insequatur. Quum autem illa commotio non adeo vehemens fuerit, ita ut quædam modo medullæ sta-
mina comprimantur, nec ita totum encephalon in omni-
bus suis lœdatur functionibus, ægrotans interdum per fat-
longum tempus miserum adhuc trahere valet spiritum,
donec tandem diris non raro vexatus symptomatibus, ad plures abeat. Hydrocephalum autem a valida hac cerebri commotione oriri posse, tam varia, quæ prostant apud Auctores exempla, quam & ipsa ratio suadent. Fieri enim in tanta ictus vehementis concussione potest, ut vasa cere-
bri lymphatica quædam, delicatissima quippe, aut statim

a) *De Morbis Edit. Charter. T. IX. p. 344.*

b) *Hist. de l'Acad. Royale des Sciences 1706. 8vo p. 68.*

rumpantur, aut ita infirmentur, ut robur tandem ipsi vitale abripiatur, facultate itaque sese constringendi destituantur, & a fluido a tergo veniente dilatentur, ad debilitatis enim partes major fit fluidi affluxus; hinc lympha accumulata aut disrumpit dilatatas venas, aut effluit per ipsa dilatatorum oftia. A valida porro cerebri concussione fieri quoque potest, ut vasa quædam minima præcipue venosa comprimantur, ut ita lympham secretam non amplius fugere possint. Accidit quoque, quod in variis subjectis jam causa quædam interna prædisponens adesse possit, sic v. c. qui potu spirituoso abutuntur, quo humores, coagulata quasi lympha, in suo retardantur decursu, sicut in genere ad morbos serofos, oedemata, hydropem proclives sunt, ita celerius quoque, accedente quadam causa externa, in eosdem morbos incident; inde non ab omni commotione similes effectus. Dicta autem illa minima vasa & præcipue in omni ventriculorum cerebri ambitu adesse, demonstrat tam tenuissimum illud liquidum, quo ventriculi perpetuo madent, quam & injectio anatomica; observatum enim fuit c), omnem ventriculorum cerebri superficiem tegi membrana tenerrima, quæ injectionibus anatomicis & per inflammationem hic natam vasculosa esse detegitur; hæc vascula autem naturaliter tenuem lympham, non vero rubrum sanguinem continent. Cum igitur in aliis corporis partibus aliquando sequatur incredibilis lymphæ tenuis affluxus, videtur & idem in encephalo obtainere posse, illudque observatis medicis confirmatur. Sic enim RIDLEY d) exemplum allegat de pueru, cuius caput baculo adeo concussum fuit, ut post cephalalicias, vigilias, somnolentiam, vertiginem &c. vigesimo sexto die mortuus fuerit; crano dissecto, ventriculi ce-

c) WINSLOW, *Expos. Anat.* p. 623.

d) *Anatomia cerebri* F. 5. l. 44.

rebre anteriores inveniebantur fero limpidissimo distenti. MORGAGNI e) de sene refert, qui ex alto in terram cadens, inde semifistupus factus tandemque mortuus; crano perlustrato, inter utramque meningem, & in cerebri ventriculis serum inerat, & hanc illius effusionem a disruptione vasorum lymphaticorum derivat. Hisce nunc & aliis adhuc a variis Auctoribus allegatis exemplis & nosfer casus optime respondet. Caput enim ægroti nostri adeo validis percutebatur ictibus, ut brevi temporis spatio tristissima inde secuta fuerint symptomata; crano dissecto, omnes cerebri ventriculi, ut & vertebrarum specus aqua erant repletissimi. Causa itaque hujus hydrocephali commotio erat cerebri, qua varia in cavum ventriculorum hiantia vascula lymphatica aut statim disrupta, aut saltem ita infirmata fuerunt, ut sensim sensimque tono amitto, ita dilatarentur, ut tandem erupta humorem contentum in ipsa cava effudierint, qui dein in majori copia collectus, molem illam tandem eo usque adauxit, ut inde omnes cerebri ventriculi insigniter distenti apparuerint.

§. IV.

In statu naturali duo illi ventriculi laterales nullam plane inter se communicationem alunt; id quod docet fornix ad thalamos nervorum opticorum applicatio, ut ille elevatus quoque sua vestigia relinquit. Ceterum omnem internum cavi ventriculi ambitum pia mater investit, quæ itaque omne ventriculorum commercium tollit; arcet quoque illud septi lucidi compositio, quod ex duabus lamellis, sibi invicem applicatis, constat, quæ integerrimæ sunt, subtilioris licet structuræ, cayulum nonnunquam ircludentes, quod ab HALLERO ventriculis annumeratur. Accedit, quod interdum in altero ventriculo non multum

e) Epist. LI. §. 9.

aquæ, in opposito autem & duæ unciæ & ultra repertæ fuerint, imo quod alter omnino vacuus, & alter aqua repletissimus visus fuerit f). Quodsi autem interdum communicatio quædam inter illos reperiatur, hoc a septi lucidi ruptura, a mole aquarum, fero acri, aut quacunque alia causa omnino derivandum erit g). Neque tertius cum lateralibus communicat, cum observationibus constet, quod hi non raro aqua pleni, ille autem inanis repertus fuerit h). Vero itaque simile est, quod in nostro subiecto ex eadem plane causa, in superioribus allegata, in utroque lateralī ventriculo aqua in adeo magna copia tandem collecta fuerit, ut sibimet ipsa viam in tertium per foramina illa in huncce præternaturaliter hiantia paraverit, inde per aperturam hujus posteriorem ubi & prægrande reperiebatur foramen in quartum, & sic per rimam illam decurrentem in totum vertebrarum specum penetraverit. Ita MORGAGNIUS i) de tumore in dorso supra os sacrum inciso refert, unde plus libra aquæ limpidissimæ effluxerit, & caput infantis aqua turgidum statim confidere, & ita mole minui observatum fuerit. In alio puerō, cum ejusmodi tumor compunctus fuerit, unde aqua profluit limpidissima, cicatrice inducta, illius caput iterum attolli coepit, & brevi hydrocephalus, vastæ molis emersit l). A magna nunc hacce aquarum mole in nostro cadavere observata, premebantur thalami nervorum opticorum, simul & striata corpora, septum lucidum atque fornix, inde exigua illorum moles & tenacitas; premebatur & dura mater cum arachnoidea, sic vasa illa exhalantia sua privata fuere functione, unde meningum siccitas.

§. V.

f) MORGAGNIUS Epist. II. §. 10.

g) Idem Epist. I. 1. §. 44.

h) HALLERUS l. c. p. 77. cf. MORGAGNIUS Epist. XII. §. 9.

i) Ibidem.

l) Ibidem.

Quod nunc diagnosis hujus morbi attinet, illa omnino difficillima est. In foetu quidem atque recens natis hydrocephalus ex signis suis externis adeo facilis cognitus est, ut quivis illum a quovis alio morbo optime distingueret valeat; ast in adultis, quippe quorum ossa craniī adeo firmiter coalita sunt, ut nec maximæ intus urgenti vi cedere possint, licet & totum cerebrum aqua sit turgidissimum, res omnino altioris indaginis est. Attamen Medicus morbum curaturus veram ejusdem naturam & sedem cognoscere illumque ab aliis, qui similia fere habent symptomata, distinguere debet. Videamus itaque, num in re tam ardua aliquid faltem verosimile pronunciari possit. In superioribus jam dictum fuit, quod omnes causæ, quæ cerebri laxitatem inducunt, copiam fluidi ibidem secreti augent, & resorptionem impediunt, hujus quoque effusionis causæ esse possint. Singularis itaque a nativitate jam existens cerebri mollities *m*), summa humorum tenuitas & resolutio *n*), excretio liquorum aquosorum impedita *o*), morbi prægressi, qui vim corporis in universum infringunt *p*), externa aliqua violentia, ictus, lapsus, quos valida cere-

m) Quippe quæ supponit fibras nimis debiles & laxas, quæ debititas deinde facile vasculorum ex his conflatiorum extensionem, rupturam, in sua liquida contenta inertiam producere potest.
BOERHAAVE Aph. 26.

n) WHYTT Oper. pract. Vers. Germ. p. 686. Observationem habet de pueri, cuius sanguis in morbillorum accessu missus, summa tenuitatem ostendebat, quique postea hydrocephalo interiit.

o) Sic in adultis ex suppressione urinæ sapientia serosa apoplexia ortitur, in qua sero magna copia in ventriculis reperitur, quod nonnunquam odorem ipsius urinæ habet. Cf. WILLIS de Morb convuls. p. 87.

p) In Chronicis morbis plurimis ut in pericardii cavitate, ita & in cerebri ventriculis aliquam serosi liquoris copiam colligi posse
WHYTTIUS l. c. monet.

bri commotio non raro sequi solet, ad hunc morbum prædisponere, & ipsum quoque producere possunt. Annotata sunt porro ab auctoribus varia symptomata, in variis ægrotis hydrocephalo laborantibus observata, uti vertigo, dolor capitis, paralysis, convulsiones, delirium, affectus soporosi, apoplexia &c. quæ omnia, licet quoque ab aliis causis in abdomen latitantibus originem suum dicere possint, tamen si cum illis conferantur, quæ hæcce symptomata prægressæ fuerunt, caulis prædisponentibus, occasionalibus, atque efficientibus, tunc videtur mihi saltem cum magna probabilitate ad morbum præsentem, aquæ nimirum in cerebro congestionem concludi posse. Ita in nostro ægroti valida fatis a capitis ictibus derivanda cerebri commotio excipiebatur vertigine, cephalalgia, vomitus bilioso, hemiplegia, mentis alienatione, sopore tandemque apoplexia, nonne itaque ex his omnibus, cum causa illa efficiente collatis, cum magna saltem suspicione, ad ipsam morbi naturam ac sedem concludere licuit?

S. VI.

Quod nunc ad omnium illorum symptomatum in ægronostro animadversorum congeriem attinet, illa non obscure sane ex pressione aquæ in ventriculis cerebri contentæ explicari poterunt. Quum enim ex causis supra indicatis, magna in cerebri ventriculis aquæ copia collecta fuerit, cranium, futuris jam dudum firmiter clausis, ab aquarum mole distendi non potuit, ea itaque medullam primo cerebri, illius ventriculos efficientem, leniter compressit, & inde vertigo, sensim sensimque tenebricosa, imo & tandem caduca facta explicari poterit; premebantur enim simul thalami nervorum opticorum, forsan & ab ipsa cerebri commotione statim debilitabantur; ad debilitatam autem partem humorum affluxus simulque pulsus arterio-

larum, adeoque & centralis nervi optici semper fortior accelerior redditur, ex quo vertiginem oriri necesse est, quippe quæ alias levissimus cerebri morbus est, & plerique capitis morbi, imo fere omnes inde incipiunt, & curati pro ultimo symptomate vertiginem relinquunt q). Quamvis autem de causis vertiginem excitantibus Auctores longe a se dissentiant, de eo tamen inter omnes convenit, causam propriam & immediatam non aliam esse, quam inæqualem, turbulentum & inordinatum tum humorum, tum spirituum, qui in cerebro continentur, motum r); ejusmodi autem inordinatum motum aquam hic in cerebro effusam efficere potuisse, non obscurum est. Aucto male sequebatur vomitus biliosus, ab irritatione nervorum ad ventriculum abeuntium; mirum omnino symptoma, quod in capitis læsionibus cerebrum compressione atque concussione male affectum semper denotat s). Constat enim certissimis & quotidianis observatis, cerebri insignes mutationes, etiam in sanissimis hominibus, biliosum taliter vomitum non tantum excitare, sed & saepè bilem miro modo, momento fere temporis mutare: mirum etenim commercium obtinet inter caput & præcordia, sic, ut in se mutuo efficacissime agant; nec haec tenus hoc ex cognita corporis fabrica explicari facile poterit, licet certissimis experimentis constet, rem sic se habere. Sic SCULPTUS t) observavit, omnes fere capite lœsos de amarore oris conqueri, id quod etiam in nostro ægrotō observare licuit. Prehendebatur simul levi quadam sinistri lateris paralysi, hemiplegia ab Auctoribus dicta, quamvis plerumque inter alia & vertigo atque oculorum caligo præcedunt, quæ

q) SWIETENIUS T. I. p. 433.

r) GALENUS de loc. affec. L. 3. C. 8.

s) SWIETENIUS l. c.

t) Armament. Chirurg. p. 198.

evidenter demonstrant, quod causa morbi in capite
haereat, quam alias, cerebro se in omnibus suis functionibus optime habente, & causa mali extra cranium fedem suam habeat. Orta haec fuit a compressione quoque medullaris cerebri substantiae, simul & medullae spinalis, unde nervi illi surgunt, ad illas partes abeuntes. Cur autem illa praeceps in sinistro latere orta fuerit, videtur causa fuisse major in hoc, quam in opposito latere, aquarum pressio. Notum alias est, quod laesa quacunque cerebri parte, plerumque superveniat resolutio, sed lateris alterius; attamen ipsa haec alternatio, fatente HALLERO ^{u)} non perpetua est, & prostant utique exempla non rara, in quibus affecto altero cerebri latere, & ejusdem lateris musculi resoluti fuerint. Associabat se deinde mentis alienatio; compresso enim cerebro, omnia, quae ab hujus organi illibata actione in corpore fiunt, turbari possunt. Ita HIPPOCRATES ^{v)} a plaga in caput accepta stuporem aut delirium derivat: MORGAGNIUS ^{x)} in hydrocephalico sensuum hebetudinem observavit, & quidam linguarum orientalium alias peritissimus ab aqua in cerebro passim effusa, ad infantiam atque fatuitatem redibat ^{y)}. Accedebat & huic malo vehementissimus capitis dolor, qui in occipite praecipue fedem suam figebat, in illo nimurum loco, quo fungus erat. Fungum itaque, de quo in posterioribus, veram hujus doloris causam fuisse, eo minus dubito, quo magis inter omnes constat, & levissimam cerebri compressionem non raro vehementissimum capitum dolorem sequi solere. Fungus nimurum tanquam pars cerebelli heterogena, vasculis suis, humoribus eo alluentibus, dilatatis atque obstructis, aquarum simul copia undiquaque

^{u)} I. c. p. 333.

^{v)} Aphor. 24. S. VII. p. 303.

^{x)} Epist. IV. §. 8.

^{y)} HALLERUS I. c. p. 317.

prementente, validissimum hunc excitavit dolorem. Corripiebatur denique fatali sopore, in apoplexiā sese terminante, qui semper auctam cerebri compressionem indicat z). Simulac enim illæ causæ, quæ prægressa symptomata fecerant, augebantur, oriebatur somnolentia, tandemque profundissimus somnus & lethalis, apoplexia. Unde inter illa signa, quæ docent, quandam capite pessime affici, recenset HIPPOCRATES a) altum soporem & tenebricosam vertiginem. Magna etenim illa aquarum molles tanta tandem cepit incrementa, ut, cerebro in omnibus suis staminibus vasculisque validissime compresso, non solum fluidum illud nervosum, sed & ceteri omnes humores in suo circulo interciperentur, & ita ægroto tandem fatali necessitate pereundum fuerit.

§. VII.

Prognosis nunc hujus mali secundum recensita symptomata admodum infausta, & tristis omnino in ægroto affectus. Illud quidem facile largior, quod, si illud fluidum lente tantummodo, nec magna copia excernitur, nullaque acrimonia præditum est, nonnunquam non adeo magna incommoda sequi soleant; si autem aqua in adeo magna copia accumuletur, ut ad tertium quoque quartumque ventriculum, imo ad specum usque vertebrarum descendat, vel in iis morbose colligatur, tunc ob medullæ oblongatæ inprimis compressionem, graviora omnino symptomata sequuntur. Adulti quidem diutius plerumque huic morbo resistunt, tandemvero subito lethargo vel apoplexia pereunt. Cura etenim hujus morbi difficillima, imo & plane impossibilis est. HIPPOCRATES quidem b)

z) SWIETENIUS T. I. p. 431.

a) De Vulneribus Capitis, Charter T. XII. p. 121.

b) loco citato.

medicamenta sursum purgantia commendat, quæ pituitam educant, intermissione facta, deorsum purgantia, tandemque cranii perforationem. Ita SWIETENIUS ^{c)} diuretica & purgantia iteratis vicibus suadet, ut exhauiatur corpus utcunque, hac spe, ut venæ fiant magis bibulæ, sicque reforbeant extravasatam lympham. Hæc quoque medendi methodus exoptatum nonnunquam effectum habere poterit, ubi aqua inter cranium & meninges effusa hæret; quibus autem tuto indicis notisque quis confidet, ut pro certo ponat, nunc inter ossa & crassam meningen, nunc inter hanc & tenuem, nunc tenuem inter & cerebrum aquam hærere? Et quum illa in interioribus cerebri, inque toto vertebrarum specu lateat, hæc omnia sane nihil proficiunt, & cura omnino impossibilis erit: vasis enim medullæ cerebri reforbentibus aquarum mole ita compressis, ut forbendi vim plane amiserint, neque diuretica neque purgantia aliquid præstabunt, in primis si vasa lymphatica vel glandulæ vicinæ, comprefæ, obstructæ, disruptæ, vel quovis alio modo vitiatæ sint. Nil porro sperandum a trepanatione, quoniam in interiora cerebri penetrare, nefas est; quumque aquarum supra cerebrum effusarum eductio iam lethalis sit ^{d)}, quis, quæfco, putet, sine ægri damno aquam præternaturali modo in cavis cerebri collectam, educi posse? Hinc SWIETENIUS ait ^{e)}, si in ipsis cerebri ventriculis vel & circa basin calvariae hæreant effusi humores, patet facile sumnum discrimen, & curæ difficultas, quæ lèpe etiam omnino impossibilis est, dum nequit exitus conciliari effusis liquidis encephalon comprimentibus. Talis ægrotans utique tristif-

c) loco citato.

d) Singularem acum triquetram ad aquarum eductionem Cl. LE CAT Philos. Transact. Vol. XLVII. p. 267. describit; qui autem nunquam aliud nisi funestum operationis effectum vidit.

e) T. I. p. 447.

simo suo fato relinquendus, quippe ocius serius diem obiturus supremum.

§. VIII.

Alter morbus, quo noster æger corripiebatur, erat fungus, qui ex pedunculi cerebelli dextri postica parte excrevit, nucis juglandis magnitudinem habens, coloris cinerei atque vasis rubris distinctus. Fungus auctoribus est excrescentia quædam squammosa, que carnis mollis speciem præ se fert, & instar fungi vulgaris, parietibus adhaeret, substantia vasculosa mirum in modum dilatata citoque renascente constans; nomen sine dubio accepit a subito incremento, una cum texturæ laxæ cum vegetabilium fungis similitudine. Omnem in corpore nostro partem solidam tam auctæ quam imminutæ magnitudinis morbo obnoxiam esse, quotidiana testatur experientia: quodsi nunc pars quædam secundum dimensiones suas augetur, accidit id vel ab utili, vel inutili humore in substantiam diffuso; ob utilis humoris copiam, sanguinem scilicet copiosius affluentem, augetur magnitudo in iis, quorum corpora, carne & pinguedine nimium aucta, præter modum crassescunt; ob inutilem vero materiem, augetur magnitudo, si qualitate peccet & vitiosa sit, unde varia tuberculorum & ulcerum genera procreantur. Ita HEISTERUS f) tumorem illum in membrorum articulis occurrentem, qui absque ullo ferme calore ac dolore pallet, fungum articulorum nominat, illiusque causam proximam in inspissato circa juncturarum ligamenta fero viscido atque glutinoso querit; sic in ano quoque varia illa tubercula fungorum nomine insigniuntur, quæ uti polypi in naribus atque tubercula in vulva fensim excrescunt, ac nimium simili & corruptum sanguinem pro sua causa agnoscent. In vulne-

f) *Instit. Chirurg. P. I. L. IV. C. 39.*

ribus porro caro illa non raro excrescens, fungosa chirurgis audit: notum quippe est, quod membrana illa adiposa, cuti subjecta, facilime possit distendi atque tumere, cutis autem illi superinducta eandem coercent; ubi autem illa per vulnus divisa, tunc panniculus ille adiposus a cutis æquabili pressione liberatus in vulneris fundo afflurgit, vasorum amplitudo augetur, & ipsa membrana adiposa magis magisque dilatatur. Eodem plane modo & idem malum non raro in vulneribus capititis obtinere solet, quando & cranium ipsum & dura mater percossa sunt, tunc contenta, suo nunc involucro privata, protuberare incipiunt, arteriæ dilatantur quam maxime, & miro tumores faciunt, qui quum citissime emergant, latissimeque expandantur, fungi cerebri vocantur; omnium autem maximales fungi nascentur, si valida febris impetum & velocitatem liquidi impulsi in vasa cerebri tam facile dilatanda auxerit. Duplices tales fungos reperiiri, alios, qui duræ solum matri adhærent, & alios, qui ex ipsa cerebri substantia emergunt, jam dudum HILDANUS tradidit ^{g)}; priores quidem integra dura matre enascentes rarius, nisi affluxus humorum supra modum magnus sit, adeo magnos fieri cenfet, ut extra vulnus promineant, posteriores vero rupta dura meninge, promptius multo, elevata pia matre, in altum afflurgere, atque extra ora vulneris protuberare, omniumque esse periculosisimos atque ut plurimum lethales monet, simulque ^{h)} pueri quatuordecim annorum melenit, in quo post cranii fracturam & meningis dilacerationem exortus sit e vulnera fungus, qui intra viginti quatuor horas ita excreverit, ut magnitudine ovi gallinacei extra cranium emineret. MARCUS AURELIUS SEVERINI ⁱ⁾ obser-

^{g)} Obf. chirurg. Cent. II. obf. 36.

^{h)} Cent I. obf. 15.

ⁱ⁾ De efficacia Medicinae L. I. P. II.

observationem allegat de caruncula, quæ fungi modo reperta fuerat intra cranium, quam implacabilis capitum dolor concomitabatur. Cl. KAUFMANNUS *l)* de fungo cerebri refert, quod e dura matre ipsoque cerebro vitiato enatus fuit, quumque illius pars superior horizontaliter resecta fuerit, ventriculus superior lateris sinistri ichore corrupto nigricante repletus erat, substantia ejus reperiebatur inflammata ac sphacelata, inferior etiam medullaris pars ad basin fere cranii usque consumpta. Tales itaque fungi ex ipsius cerebri substantia vasculosa mirum in modum dilatata constant, citoque renascuntur, licet ablati fuerint, quique non raro secando, rodendo &c. tolli possunt, superstite vita non tantum, sed & omnibus cerebri functionibus illæsis manentibus.

§. IX.

Consideratis nunc hactenus illis fungorum speciebus, qui ex ipso cerebro emergunt, crano vulnerato, reliquum adhuc est, ut & paucis de illis fungis differam, qui ex ipsa cerebri substantia oriuntur, absque ut cranium perforatum sit. Monet quidem III. SWIETENIUS *m)*; quod, quamdiu dura mater adhuc integra est, raro tales fungi enascantur, quoniam hæc membrana satis firma suppositam cerebri substantiam coercat; interim nec hoc in universum obtinere, insigne inter alia exemplum confirmat *n)*. Ægra acerbissima per plures annos capitum doloribus vexata, adhibito frustra trepano, ubi nulli sub crano effusi humores, nulla meningis corruptio, præter majorem ejus tensionem, comparebat, tandem mortua fuit, post sectionem, crano ablati, tres cerebri fungi in conspectum venerunt, e sub-

l) Dissert. de Fungo cerebri, Collect. Haller. insert. T. I. p. 49.

m) loco citato.

n) Comment. Acad. Chirurg. Paris. p. 227.

stantia ejus corticali enati, duræque matri adhærentes, quæ illo loco admodum crassa reperiebatur, os vero superimpositum ita attenuatum erat, ut vix folium chartæ, quo adscribendum utimur, crassitie æquaret. Hoc itaque exemplum simul & ille fungus in nostro cadavere absque ulla neque cranii neque duræ matris læsione conspicuus evincunt, tales excrescentias non raro in interioribus cranii exfurgere posse, absque ut cranium & dura mater læsa fint. Nullus enim in capite ægroti nostri tumor, nulla cranii caries, fractura aut fissura comparebat, dura mater quoque in toto suo ambitu integra, nec ullo modo vitiata, nisi quod admodum sicca reperiebatur, & en fungus satis magnus ex ipso cerebelli pedunculo excrevit; operæ itaque pretium erit, ut & in hujus causam adhuc paucis inquiram.

§. X.

Uti cetera alias corporis nostri cava nullo non tempore sunt plenissima, ita quoque cranii cavitas semper in statu naturali membranis, vasculis, cerebro & cerebello repletissima reperitur; hinc semper, ubi in illius cavitate heterogenei humores aut corpora innidulantur, cerebrum inde pessime sepe habere, observationibus evictum est. Stamina nimirum cerebri mollia laxeque tantummodo inter se cohærentia peregrinis hisce corporibus quidem cedere valent, ast inde nimium pressa, uti jam dictum, non raro dirissima symptomata creant. Valida hinc illa cerebri commotio, medullaribus fibris, vi illa illata compressis, & ita firmiter magis ad se invicem impactis, eosdem plane effectus producere poterit; ideo quoque non raro encephalon ita affectum in cadaveribus paululum compressum reperitur, ita ut non amplius totam cranii cavitatem repleteat. Licet autem cerebrum adeo teneris atque molibus gaudeat fibris medullaribus, in statu fano tamen, nulla

accidente causa externa neque interna, saluum semper integrumque per longam annorum seriem ut conservetur, provida prospexit natura; quæ illud non solum in capsam cranii durissimam locavit, quo ab omnibus externis injuriis tutum foret, sed quoque ne illud ab interiori quadam causa facile premi, irritari, sua ipsa ponderosa admodum mole, vel quovis alio modo male affici possit, triplici involvit membrana, quarum arachnoidea præcipue cerebrum cum omnibus suis gyris atque anfractibus in situ suo coeret o), pia autem meninx illos ad interiora usque persequitur & vinculi modo vicinas passim partes cerebri continet, eum præcipue in finem, ne altera pars supra alteram gravitare, & sic totius encephali functiones turbari possint p). Quotiescumque igitur tam arachnoidea quam pia mater, in interioribus subtilissima, a vi quadam disrumpitur, encephalon inde pessime affici, non obscurum est. Talem autem arachnoideæ simul & piæ matris rupturam nonnunquam a vi quadam illata contingere posse, eo minus dubito, quo certius constat, & fortiores tunicas, quibus præcipue arteriæ gaudent, in craniī cavo ruptas reperitas esse. Puellæ sedecim annorum ex lapsu quarto die defunctæ cadaver lustravit BOHNUS q), nil violenti effectus in capite observabatur, ast aperta calvaria, & elevato cerebro, carotidum ramus sinistralis anterior ruptus inveniebatur. Docet hoc exemplum, magnam arteriam, tuto sub ipsa basi cerebri reconditam, solo tali concussu, calvaria illæsa, rumpi posse; unde apparet, simile malum reliquis encephali vasis, simul

o) Hunc usum præcipue tenuis meningis esse, MORGAGNIUS Epist. I. II. §. 26. in duobus felibus vidit, quorum viventium capita incidit; nam qua forte aliqua ejus meningis particula lacerata fuit, ibi particula cerebri se extrudebat, prominensque perstebat.

p) HALLERUS I. c. T. I. p. 21.

q) De renunc. vuln. p. 172.

membranis tenuibus accidere posse. Probabile itaque videtur, quod ille fungus in cadavere nostro repertus, eodem tempore, ex eadem quoque causa cum hydrocephalo surrexerit. Validi nimurum illi ictus, quo caput ægroti nostri percutiebatur, tantam cerebri commotionem excitarunt, ut & ipsa pia mater forsitan & arachnoidea in eodem illo loco, quo fungus excrevit, rupta fuerit. Fibrae quippe illæ medullares cerebelli pedunculum constituentes, nunc extimo suo involucro privatæ, qua data porta ex naturali suo situ protrusæ, vasa quoque illam prominentem partem perreptantia, magis nunc libera, affluxu quoque sanguinis fortiori existente dilatata, in illum tandem fungum excreverunt, qui sua in circum jacentes partes pressione, vehementissimum illum capitis dolorem excitavit; & quium ille, in interioribus quippe cranii latitans, nec ulla quidem suspicione divinari potuerit, omnino quoque incurabilis fuit. Et ita tandem magna illa aquarum moles, simul & cerebelli hicce fungus, conjunctis viribus encephalon in omnibus suis staminibus vehementissime comprimentes, triitemi ægrotantis vitæ impoluere finem.

(X 228 1910)

Strasbourg, Med. Diss., 4.

Caillet -
Cuenotte

B.I.G.

Q. D. B. V.

DE

HYDROCEPHALO
CUM
FUNGO CEREBELLI
CONJUNCTO
GRATIOSÆ FACULTATIS MEDICÆ
CONSENSU
PRO LICENTIA
GRADUM DOCTORIS
LEGITIME CONSEQUENDI

D. VII. NOVMBRIS A. MDCCCLXXVIII.

DISPUTABIT

JOHANNES CONRAD
ARGENTINENSIS

H. L. Q. C.

ARGENTORATI

Typis JOH. HENRICI HEITZII Universitatis Typographi.

